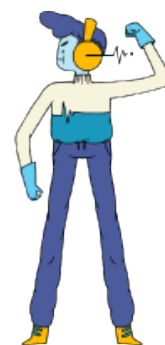

Lydmesteren

Lektion 1

Vokaler, konsonanter og lydrette ord med én stavelse (v, k, kv, vk)

Teksten i *kursiv* læses højt for eleverne.

Teksten flankeret af den farvede stribe er emne til samtale med eleverne.

Forberedelse

- LM1 Lyddetektor A3: print og laminér.
- LM1 Konsonantkuffert A3: print og laminér.
- LM1 Bogstavkort A3: print og laminér. Klip bogstavkortene ud ved at følge stregerne.
- LM1 Fordybelse A4: print et eksemplar til hver elev.
- LM1 Øvesætning A3: print.

Materialet ovenfor genbruges i LM2, undtagen LM1 Øvesætning.

Narrativ

Hvis dette er første lektion eleverne har med Lydmesteren, så start med at læse introduktionsnarrativet til Lydmesteren højt. Dette finder du i dokumentet 'Introduktionsnarrativer'.

Hvis det er første lektion eleverne har med hele undervisningsforløbet, så læses desuden introduktionsnarrativet til undervisningsforløbet højt allerførst. Dette finder du også i dokumentet 'Introduktionsnarrativer'.

Introduktionsnarrativ

Lydmesteren gik og gik i flere dage. Til sidst kom han til en å, og i den var der en lille ø. Han satte sig ned ved åen og kiggede på øen. Han tænkte på åens blanke vand, og øens grønne græs, men ligesom i byen, var det svært at samle tankerne.

I samme øjeblik hørte han en rumlen fra kufferten – lyden blev højere og højere, indtil kufferten sprang op, og et væld af små, blå lyn hoppede ud af den! Nede i kufferten lå den Supersoniske Lyddetektor og glødede rødt. Lydmesteren tog den op, og idet han holdt den i hånden, følte han pludseligt, at åen og øen stod meget klarere i hans tanker!

Læsefaglig introduktion

Lydmesteren opdagede, at den Supersoniske Lyddetektor hjalp ham med at finde vokalerne å, i og ø, da han sad ved åen, og Lyddektoren glødede i kufferten. Når han holder den i hånden, så er han i stand til at holde fokus på bogstaverne og ikke mindst deres lyde. Sammen med Lydmesteren skal I nu få alle vokalerne samlet i den supersoniske lyddetektor. Bagefter skal I arbejde med at sætte vokal- og konsonantlyde sammen til ord.

Fællesøvelse 1

Lyddektoren og Konsonantkufferten placeres på bordet sammen med bogstavkortene (q, w, x, og z kan udelades).

Materiale:

- LM1 Lyddetektor
- LM1 Konsonantkuffert
- LM1 Bogstavkort

Tal med eleverne om, at det er vokalerne, der giver lydene i ordene. Derfor er det vigtigt at finde vokalerne først. Vi kan ikke have ord uden vokaler, men vi kan godt have ord uden konsonanter. Hør eleverne, om de kender ord, hvor der kun er vokaler (en ø, en å).

En elev tager et bogstavkort, siger lyden, og taler med de andre om, hvor bogstavet skal placeres: på Lyddektoren hvis det er en vokal, eller i Konsonantkufferten, hvis det er en konsonant. En anden elev tager et nyt bogstavkort, og der fortsættes som overfor, indtil et passende antal bogstavkort er gennemgået.

Ros eleverne, når de arbejder med bogstavernes lyd. Det kan være en fordel at anerkende eleven ved selv at sige bogstavets lyd, da man derved kan få rettet forkert udtale - uden at tale elevens forsøg på korrekt udtale ned.

Efter øvelsen tales om, at de fleste ord indeholder både vokaler og konsonanter, og at der nu skal arbejdes med at læse og skrive ord, der har en vokal og en konsonant.

Fællesøvelse 2

Bogstavkortene spredes ud på bordet.

Underviseren udtaler det første af nedenstående opgaveord.
Eleverne staver ordet med bogstavkortene.

Fortsæt indtil et passende antal ord er gennemgået.

Opgaveord (Ord markeret med **fed** bliver gentaget i fordybelsesøvelsen):

vk: **os**, **is**, **øl**, ål

kv: **bi**, **hø**, **sø**, **so**, **tå**, bo, by, fe, fæ, gø, ko, kø, le, ly, læ, lå, ro, må, ni, nu, ny, ro, se, sy, si, ti, tø

Materiale:

- LM1 Bogstavkort

Fordybelse

Dette er en individuel opgave. Hver elev får et fordybelsesark.

Eleven skriver først ordets vokal, og herefter hele ordet, på linjerne under hvert billede.

De elever der har tid til overs, kan arbejde med det digitale læremiddel Ordheltene, Mission A1, A2 og A3.

Materiale:

- LM1 Fordybelse

Refleksion

I fællesskab reflekteres der over, hvad der er blevet arbejdet med i dagens lektion. Lav evt. en "bordet rundt", hvor alle skal sætte ord på, hvad de har lært/fået med sig fra dagens undervisning. Fokus: Vokaler som de lydbærende bogstaver i ord.

Underviseren noterer, hvad eleverne siger om "det nye" de har arbejdet med i dag. Disse notater bruges, som opstart til næste lektion.

Hjælpesætninger til refleksion:

- Hvad fandt Lydmesteren ud af i dag?
- Hvordan løste I første opgave?
- Hvorfor er det vigtigt at kende forskel på vokaler og konsonanter?
- Hvordan ved du, om et bogstav er en vokal eller en konsonant?
- Nævn 3 vokaler og 3 konsonanter
- Nævn et ord, hvor du kan høre lyden af "i" (e, o, å, ... osv.)
- Hvad gør du, når du skal læse et ord, du ikke kender?
- Hvad gør du, når du skal stave et ord, du ikke kender?

Noter:

Øvesætning

Som afslutning på lektionen læser underviseren sammen med eleverne en kort tekst, hvor en eller flere af Ordheltenes strategier kan benyttes. Ordene markeret med blå er der arbejdet med i denne lektion:

Materiale:

- LM1 Øvesætning

Lydmesteren spiste **en ål** og **en is**. **Nu** var han glad igen, og **så en bi gå på en ko**. Lydmesteren ville **bo i en by** med **ro**. Lydmesteren **lo**, da han kunne **se ti, rå** æg, der **lå i en** bunke **hø** som flød **på en sø**.

Muligt ekstraarbejde

I Ordheltenes kan eleven træne dagens emneord i Mission A1 (Vokaler), A2 (Konsonanter) og A3 (Lydrette ord med én stavelse).